

Bevezetés *énlelki építészetembe*

A 2011-es Kós Károly-díj apropóján kért tőlem egy írást és egy rajzos-fotós anyagot az *Országépítő* szerkesztősége. Örvendtem. Először is nagy becs a díj. Már csak elnevezése okán is. Személyes közelséget egy levél hozott gimnazista koromban, amikor édesapám szülőházára vonatkozó írásos kérdésére válaszolt a Nagymester. Jóval később – Kós Károly halála után – egy füzetet adott ki a B 28-30 szerkesztősége, amihez korábban közöm volt. A vonatkozó plakát ma is őrzi irodámat, s a Területi Kamaránk székhelyét a Miskolci Kós-házat is. Városunk építész háza jelenti a mai közelséget. Közben volt öt évem mikor a Kós Károly Egyesülés tagjaként is kalandozhattam. Emlékeim szerint hét vándor választotta irodámat, közülük négyen duplázták félévüket, ittlétüket.

A Kós Károly-díjat egyszer nagyon meg szerettem volna kapni, amikor az Ózdi Altiszti és Munkás Olvasó Egylet Színházának rekonstrukciós tervei szerint újjászületett Marschalkó Béla '20-as években, magyar szecessziós stílusban épített háza. Akkor – úgy hiszem megérdemeltem volna. Most Felsőzsolca árvízi újjáépítéséért adták, nem is tudom kinek a felterjesztésére. A tervekhez és elképzelésekhez képest – talán erőtlenségem okán is – nagyon halvány lett az újjáépítés. A politika sok lényeges kérdésre nem tudott, nem akart figyelni. Az építészet alulmaradt, a településtervezési rétegek kimaradtak. Felsőzsolca vá-

ros közönsége megbolydult. Mindenki mindenkit feljelentett. A kisváros korábbi jegyzője és aljegyzője előzetesből, polgármestere szabadlábban védekezik. Hét éves főépítési szolgálatomat most egy betongyár-tulajdonos fuvaros viszi tovább.

Ma nem túl jó a hangulatom, ha a világ történéseire figyelek. Kereskedőlelkű pénzemberek, politikusok hoznak döntéseket a világ különböző pontjainak „kezeléséről”. Most Szíriába küldtek provokátorokat, korábban a „hígabb” észak-afrikai országokon gyakorlatoztak. A fő cél nyilván Irán (Perzsia, még korábban Pártusföld) le-rohanása.

Jókedvűnek kéne lennem, hisz épül néhány épületem, s asztalon is vannak tervek. Szeretném, ha bemutatásra kerülne néhány rajz és fénykép az átadás előtt álló Pannon Tenger Múzeumáról. A képalírások talán eligazíthatják az olvasókat. A szkepszisem kettős. A kivitelező szinte csak télen épít. Mínusz 8 fokban. Nyáron általában megsértődik; jogosan, hisz nem fizetik ki. A közbeszeresztetés és egyéb jogi körülmények miatt, máskor egy elnyert támogatás *húzdmeg-ereszdmeg* finansziális kezelése okán ma már építészettel vagy egyáltalán műszaki kérdésekkel alig lehet foglalkozni. Senkit nem érdekel. A másik gondom az, hogy belelkesíthető-e egy mai városvezetés arra, hogy egy korábbi egységet (Kálvária domb – Népkert) újra össze lehet kötni egy múzeum

épületének részleges bontásával, jelentős bővítésével.

Be szeretném mutatni a füzéri vár rekonstrukciójának tanulmánytervi néhány lapját. Reménykedem abban, hogy elődtervezőnk, Oltai Péter építész és Füzér község főépítészt, Radványi György DLA építész felkérhetjük még konzulensnek, ha a szükséges engedélyes tervekre megbízást kapunk. Örvendek annak, hogy a Botos–Cséfalvay irodát és a Pro Postero Alapítványt tervezőtársul tudhatjuk. A Castrum Bene Alapítvány egyik rendezvényén négy és fél éve – sok más várrekonstrukció prezentációja után – Visegrádon gyönyörű homlokzatokat, sziluettképeket diázott Oltai Péter. Történelmi és műemléki meg nem értés fogadta bemutatóját. A KÖH előírta a vár lapostetős rekonstrukcióját. Oltai a terveket magas színvonalon elkészítette, a lapostetőre rászaggatta a vágyott sziluettet, a magastetős kontúrt. A terv engedélyes határozatot kapott, az építető – a Füzéri Várgondnokság – azonban folytatni szeretné a kápolnánál és a kaputoronynál bemutatott minőséget. Reménykedünk abban, hogy a KÖH újraértékeli korábbi határozatát, s kedvezni tud az idelátogatóknak.

Elkezdtem ezt az írást 2012. június 12-én és nagy unszólásra befejeztem július 5-én, Emese napján.

Rudolf Mihály DLA, építész

Miskolc, Pannon-tenger múzeuma

A bükkábrányi lignitbánya száz méter mély külszíni fejtésében miskolci régészek öt éve megtaláltak egy 8,5 millió éves őserdőt, s kiásták annak első 11 fáját. Négy fatörzs Miskolcra, a Herman Ottó Múzeumba került restaurálásra. Tervünk a múzeumi főépület előkertjébe mínusz két szint mély épületet javasolt létrehozni három csarnokkal és kiszolgáló terekkel.

Tervjavaslatunk szerint – hosszabb távon – célszerű lenne megnyitni a nemrég műemléknek nyilvánított (és 1953-ban Vincze Pál építész által párt háznak tervezett) szocreál épület közepét. Ezzel újra össze lehetne kötni az Avas-tetőt, a domboldali Kálváriát és a mélyen fekvő Népkertet. A múze-

um további fejlesztését jelenthetné a domb padkájára szerkesztett hátsó két kiállítóterem.

Az új földalatti kiállítási csarnokok közül a középső kétszintes, nyugati karzatos tér kör alaprajzú – mint egy elsüllyedt rotunda. Keletelt. Benne lesz kiállítva a négy Matuzsálem. A két szélső körgalériás csarnok egyike ásványtár, másika konferenciaterem funkciót kap. A három nagytér felülvilágított. A csarnokok közt – két szinten – kisebb-nagyobb állandó- és időszakos kiállítások terei, vetítőterem és szemináriumi szobák épülnek.

A főépület négy egyiptomi oszlopfővel jellemezhető portikusza meghatározó marad. A két szélső csarnok elé

négy-négy jégkorszaki vékony magas fatörzs – mint dárdák sorai – kiállítási tárgyként meredeznek majd. A csarnokok szélső pontjain – az oldalsó kertekbe – négy-négy mai mocsári ciprus kerül elültetésre. Hatszor négy az huszonnégy. A két szélső csarnok zöldtetős, a kör alakú teteje pedig járható terasz lesz. A műtárgyszerű építmények süttői kőburkolata az '53-mas párt ház anyaghasználatát folytatja, az előtér járdaköve az átépített tömbkö kerti burkolat.

Építész munkatársak: Molnár Katalin, Kiesr László, Szamosi Endre, Lipták Zoltán, Szász Csaba, Balogh Miklós.

